

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОМ ПІДПРИЄМСТВА

Ефективність кожної управляючої системи в значній мірі залежить від якості сформованої та використовуваної інформаційної бази. В умовах переходу до ринкових умов відома формула «час – гроші» доповнюється аналогічною формулою «інформація – гроші». Застосовувана в системі управління прибутком вона набуває прямого значення, так як від якості використаної інформації при прийнятті управлінського рішення залежить сума отриманого прибутку. Чим більший розмір капіталу використовується підприємством, чим більш диверсифікована його інвестиційна, операційна та фінансова діяльність, тим вищою стає роль якісної інформації, необхідної для прийняття управлінських рішень в області формування та використання прибутку.

Вивчення суспільних потреб в статистичній інформації потребує відповідного відбору показників за їх цінністю. Тому перед інформаційною базою системи управління прибутком постають наступні завдання щодо якості отриманої інформації:

- достовірність даних – їх відповідність дійсному стану, що забезпечується багатьма умовами;
- своєчасність даних – інформація має надходити до користувача в міру її виникнення та реєстрації, інакше вона може передчасно втратити свою цінність і корисність;
- актуальність даних – їх придатність для застосування залежно від того, наскільки віддалений від моменту їх застосування момент спостереження об'єкта управління, а також від швидкості зміни показника, за яким спостерігають;
- порівнянність даних за різними ознаками (в часі й просторі, за складом статистичної сукупності, за одиницями вимірювання, за методикою збирання та обчислення статистичних показників тощо).

Система показників і відповідна інформаційна база мають бути орієнтовані на вирішення конкретних завдань, а також на підтримку неперервної динамічної рівноваги об'єктів управління, що означає перехід до інформаційно орієнтованого управління.

Принципами такої побудови інформаційної бази даних є: здатність системи до розвитку та адаптації в разі зміни умов функціонування, взаємодії із системами різних користувачів і багатоцільове її використання (база даних і системи показників).

Система інформаційного забезпечення – система безперервного та цілеспрямованого підбору інформаційних показників, здійснення планових, звітних, аналітичних розрахунків, необхідних для підготовки, прийняття та реалізації фінансових рішень суб'єкта господарювання. Система показників інформаційного забезпечення управління прибутком, сформованих за рахунок внутрішніх джерел, поділяється на три групи.

1. Показники фінансового обліку підприємства. Система показників даної групи складає основу інформаційної бази поточного управління прибутком підприємства. На основі цих показників проводиться узагальнений аналіз, прогнозування і поточне планування прибутку. Перевагою показників цієї групи є їх уніфікованість, так як вони базуються на загальноприйнятих принципах обліку; чітка регулярність формування; високий ступінь надійності. В той же час, інформаційна база, сформована на основі фінансової звітності, має і певні недоліки, основними з яких є: відображення інформативних показників лише по підприємству в цілому; низька періодичність розробки: використання тільки вартісних показників.

2. Показники управлінського обліку підприємства. Він являє собою систему обліку всіх необхідних показників, які формують інформаційну базу для оперативних управлінських рішень і планування діяльності підприємства в майбутньому періоді.

3. Нормативно-довідкові показники. Основу цієї системи показників складають різні норми і нормативи, розроблені в рамках самого підприємства – нормативи чисельності; нормативи затрат часу; нормативи обслуговування; нормативи питомих витрат сировини і матеріалів. Ця система показників доповнюється нормативно-довідковими показниками, які діють в цілому в країні або в галузі, в якій здійснює свою діяльність підприємство, – норми амортизаційних відрахувань; норми відрахувань прибутку в резервний фонд; ставки податків, зборів та інших обов'язкових платежів; терміни слати податків, страхових зборів, відсотків за кредит; розмір мінімальної заробітної плати і соціальних пільг тощо, встановлених державою.

Розглянемо також систему показників інформаційного забезпечення управління прибутком, які формуються за рахунок зовнішніх джерел.

1. Показники, які характеризують загальноекономічний розвиток країни. Система інформативних показників цієї групи слугує основою проведення аналізу і прогнозування умов зовнішнього середовища функціонування підприємства при розробці комплексної політики управління прибутком, здійсненні інвестиційної діяльності, виявленні резервів зростання прибутку, орієнтуючись на досягненні середньогалузевих показників.

2. Показники, які визначають кон'юнктуру ринку. Система нормативних показників цієї групи слугує для прийняття управлінських рішень в сфері формування цінової політики і доходів операційної діяльності, залучення капіталу із зовнішніх джерел, визначення витрат на обслуговування додатково залученого капіталу, формування портфеля довгострокових фінансових вкладень, здійснення короткострокових фінансових вкладень тощо.

3. Показники, які характеризують діяльність контрагентів і конкурентів. Система інформативних показників цієї групи використовується в основному для прийняття оперативних управлінських рішень за окремими аспектами формування і використання прибутку [2].

Таким чином, використання показників, які формуються із зовнішніх та внутрішніх джерел, дозволяє створити на кожному підприємстві ціленаправлену систему інформаційного забезпечення, орієнтовану як на прийняття стратегічних рішень, так і на ефективне поточне і оперативне управління формуванням і використанням прибутку.

Список використаної літератури

1. Головач А.В., Захожай В.Б., Головач Н.А. Статистичне забезпечення управління економікою: прикладна статистика: Навч. пос. – К: КНЕУ, 2015. – 408 с.
2. Зінченко О.А. Показники і критерії якості прибутку на етапі його використання / О.А. Зінченко // Актуальні проблеми економіки. – 2009. – №7(97). – С.106-111.